

Ustavne spremembe, volitve, stavke

V prvih treh mesecih tega leta bo imela sindikalna organizacija naše občine veliko odgovornega dela. V javni razpravi so spremembe republiške in zvezne ustave, bližajo pa se tudi volitve za nosilce individualnih funkcij v družbenopolitičnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih, ki jim v tem letu poteče mandat.

Seveda so to le tiste naloge, ki bi jih lahko imenovali najpomembnejše. Časi v katerih smo, to je morebiti že oguljena fraza, so zahtevni in verjetno odločilni. Vseh oblik krize za katerimi naša družba boluje, ne gre omenjati, marsikomu pa se zdi, da smo že prišli do kritične točke od koder vodita le dve poti: v prepad ali v napredek. Glede na to kako se bomo lotili sprememb zakona o združenem delu, republiške in zvezne ustave, ter katere ljudi bomo volili na najodgovornejše funkcije, pa bomo sami sebi povedali kaj hočemo. Pa še nekaj je pomembno! Vedeti je treba, da v zgodovini človeštva ni bilo nobene spremembe, ki bi prišla sama od sebe, ki bi jo bilo mogoče lahko doseči. Zatorej pomeni zagotovitev

pozitivnih sprememb, trd in argumentiran boj.

Tega se zaveda tudi sindikalna organizacija in prav zato bo v prvih mesecih tega leta udarila po vseh frontah, kjer se polarizirajo interesi našega skupnega in pospešenega razvoja. Povečano nezadovoljstvo delavcev zaradi nenehnega zmanjševanja njihovega vpliva na pogoje gospodarjenja, pridobivanja in delitve dohodka in sredstev za osebne dohodke, priča o tem, da se v naši družbi dogaja nekaj, kar ni v skladu s teoretičnimi opredelitvami naše družbene ureditve. Delavci zvečična zahtevajo večje osebne dohodke. V teh zahtevah, stavkah, izsiljenih sestankih, izrednih zborih, ustavitvah dela in podobno pa ravna stihijsko

mimo samoupravnih in sindikalnih poti. Zato lahko rečemo, da slabi vloga sindikata kot družbenopolitične organizacije. To pa je že znamenje za alarm. Alarm, ki naj sproži resno in odgovorno razpravo o organiziranosti, veljavi in moči te najširše organizacije delavcev. Ni se še zgodilo, da bi po stavki kakšno vodstvo osnovne organizacije sindikata odstopilo, ker to da so delavci ravnali po svoje, mimo sindikalne organizacije, niso razumeli kot izraz nezaupnice v svojo organizacijo. Povsod res ni mogoče tako sklepati, toda marsikje vendarle!

Ob tem je zdaj republiški svet Zveze sindikatov Slovenije potegnil dve novi potezi, o katerih je treba premisliti, se do njih skrajno odgovorno in predvsem ideološko opredeliti. Gre za stavkovna pravila in novo obliko objavljajnja mnenj in stališč prek odprtega pisma. Ali gre pri tem za - recimo temu - nerodne poteze, ali pa za kaj globljege? Vse navedeno so vprašanja, ki si jih pri občinskem sindikalnem svetu naše občine postavljajo naglas in sklenili so, da bodo tem prvem četrtletju poiskali odgovore nanj. JURIJ POPOV

POČASNEJŠI BRIGADIRSKI HO-RUK

Mladi želijo drugačno prostovoljno delo

Tudi v mladinskem prostovoljnem delu se v zadnjem času vse močneje kažejo posledice splošne krize na eni strani in napor za njihovo obvladovanje. Hkrati pa je potrebno dodati tudi dejstvo, da se tradicionalne oblike prostovoljnega dela - mladinske delovne brigade - ne morejo več upirati zahtevam časa in razvoja, ne le v slovenskem, ampak tudi v jugoslovanskem prostoru.

Našteta splošna opažanja pomenijo konkretno naslednje:

Prvič - V občinskih konferencah ZSMS smo imeli tudi lani težave z zbiranjem brigadirjev, saj se vse manj mladih odloča za brigadirsko poletja. Dorodanjim dobro znanim razlogom za tako stanje ni potrebno dodajati ničesar novega; mogoče le to, da so socialno-ekonomski položaj mladih, kriza vrednot in organizacijska neskladja med vodilnimi kriznimi vzroki mladinskega prostovoljnega dela.

Drugič - V občinskih konferencah ZSMS lahko sami veliko prispevamo k odpravljanju krize MPD: na primer

z načrtnim propagandnim delom, z ustanavljanjem klubov brigadirjev, z lokalnimi delovnimi akcijami. Vendar pa ni vse v naših rokah oz. močeh, saj - če je MPD družbeno potrebno delo, pa še del naše tradicije, potem je nujno, da se za odpravljanje krize MPD še bolj aktivizirajo tudi drugi družbeni dejavniki.

Tretjič - Zahteve časa in razvoja prinašajo spremembe tudi v MPD. Vse bolj se uveljavljajo moderne oblike MPD - delovni raziskovalni tabori, za katere se odloča vse več mladih, pa tudi vse več OK ZSMS. Priprava in izvedba taborov je lažja prav zato, ker obstaja zanje zanimanje.

To pa tudi pomeni, da bo potrebno klasične oblike MPD - MDB - narediti privlačnejše, sicer bodo od MPD ostali le še tabori.

Četrtič - Težav z MPD nimamo le v Sloveniji, saj se npr. s problemom popolnitve MDB oglašajo tudi iz drugih republik in pokrajin.

V OK ZSMS Ljubljana - Center načrtujemo tudi za letošnji brigadirsko sezono eno popolno brigado in sodelovanje v bratski MDB Edvard Kardelj - Bevc in v PB Boško Buha, obstaja pa tudi možnost za organiziranje tabora, na Poljanski 22 a.

Naš Center za MPD ima v svojem programu dela veliko zanimivih zamisli, zlasti oživitev Kluba brigadirjev (v prostorih CIDM na Poljanski 22 a), razstave v izložbah veleblagovnic, izdajanje biltena ipd. Med najpomembnejše naloge pa sodi pravočasno in dobro organizirano obveščanje ter propaganda.

Lili Kranjc

Iz delovnih kolektivov naše občine

KTL Ljubljana

V letu 1988 za 11% povečanje fizičnega obsega proizvodnje. V DO KTL namestavajo v letu 1988 povečati fizični obseg tržne proizvodnje za 11% v primerjavi z lanskim letom. To je sicer za te čase neobičajno visoko zastavljen cilj, vendar se zavedajo, da so v zadnjem obdobju vložili precej sredstev v enostavno in razširjeno reprodukcijo in pričakujejo, da bodo vložena sredstva prinesla stabilnejši položaj na domačem in tujem trgu in seveda ugodnejše rezultate. Največji porast v fizičnem obsegu tržne proizvodnje predvidevajo predvsem v programu potiskane embalaže, papirnih strojnih zmogljivosti in zaradi novih predvidenih investicij. Povečali bodo tudi plan izvoza v višini 5,4 mio ameriških dolarjev.

Metalka Ljubljana

Uspeh Metalke v Moskvi in Španiji. V podmoskovskem »akademskem mestu« Puščino, kjer ima sovjetska akademija znanosti osredotočene raziskovalne institute za fizikalne, kemijske, matematične in biološke vede, so izvajalci pred napredkom najsodobnejše opremljene stavbe instituta za biorgansko kemijo. Sodelovala je vrsta naših delovnih organizacij Metalka inženiring. Vrednost del se suče okoli 20 milijonov obračunskih dolarjev.

Pred kratkim so podpisali tudi novo petletno pogodbo za sodelovanje med Metalko in špansko firmo Tecnoar. Metalka je namreč pred petimi leti začela s pomočjo predstavništva Ljubljanske banke v Barceloni izvažati v Španijo viličarje ljubljanskega izdelovalca Indosa ter mariborskega Primata. Leta 1985 pa se je temu postu pridružil še izvoz industrijskih baterij Mežice.

Metalka načrtuje hkrati razširitev sodelovanja spet s pomočjo Ljubljanske banke v Barceloni, in sicer z novim izvoznim programom blaga široke potrošnje.

Kompas Ljubljana

Gost je na prvem mestu. Delovna organizacija Kompas je znana po svojih organizacijskih in delovnih uspehih. Vendar smo tokrat zapisali tudi nekaj drugih besed iz njihovega bogatega programa. Gre za kvaliteto njihovih storitev. Odnos do gosta in strank je pravzaprav tisti, ki Kompasovce druži in na katerem gradijo poslovanje, podobno Kompasovih storitev in skupno perspektivo Kompassa.

Gostom in kupcem njihovih storitev, so zapisali, morajo na vsakem koraku izkazovati največjo pozornost in ob vsakem trenutku vzpodbuditi občutek, da je za njih pomemben prav ta trenutek prav on.

PTT Ljubljana

Ena od največjih jugoslovanskih pošt. Prenova prostorov glavne pošte, v katerih dela 114 delavcev, je prav gotovo pomembna pridobitev za Ljubljano. Funkcionalne preureditve prostorov smo veseli vsi, tako uporabniki kot PTT delavci. Vsak dan jo obišče več kot 10.000 ljudi, pri okencih pa delavci opravijo dnevno v povprečju okrog 41.500 storitev. Letno pa opravijo preko 12,5 milijona poštnih, telegrafskih, telefonskih storitev in storitev plačilnega prometa. Prenovljena velika dvorana (desno) ima sedaj 20 delovnih mest 15 za opravljanje blagajniških storitev in 5 za opravljanje storitev pisemskega prometa. Blagajniška delovna mesta so opremljena z blagajniškimi terminali Energodata. V manjši dvorani (levo) pa je sedaj telegrafsko - telefonski oddelek z 11 telefonskimi govornicami, ki so vezane na najsodobnejši 12 kabinski telefonski posrednik ter štiri delovna mesta za telegrafsko telefonsko poslovanje. Hkrati s prenovo prostorov je potekala tudi obnova električnih, telefonskih in drugih napeljav. Prenova prostorov je do sedaj veljala okrog 125 milijonov dinarjev.

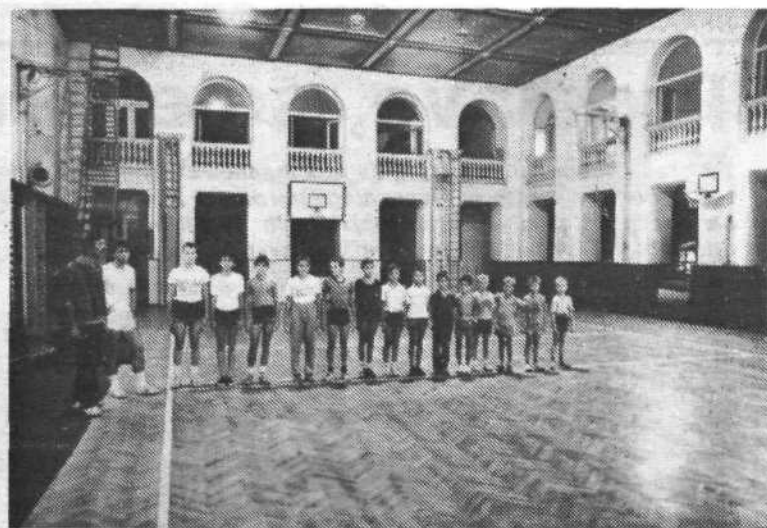
Jugotekstil Impeks

Izvoz bo letos postal nujnost. V DO Jugotekstil Impeks so se dogovorili, da bodo letos pospešili in razvijali moderne oblike poslovanja. Nujna bo boljša povezanost med proizvajalnimi organizacijami. Hitra sposobnost prilagajanja bo prav kvaliteta, ki jo bodo morali imeti tako proizvajalci kot trgovci, če bodo želeli ujeti korak z dogajanjem na tujem. Do konca lanskega leta so v Jugotekstilu - Impeks izvozili za nekaj nad 240 milijonov US dolarjev in uvozili za 120 milijonov US dolarjev. V letošnjem letu pa predvidevajo, da bodo izvozili za 296 milijonov US dolarjev, uvozili pa za 128 milijonov US dolarjev.

ŽG Ljubljana

Prizadevanja za večji obseg in kakovost dela. ŽG Ljubljana so si v letu 1988 začrtali politiko, katere poglobilni cilj je prestrukturiranje dejavnosti ŽG Ljubljana, da bi postal gospodarski transportni subjekt, organizem, ki se bo čim bolj racionalno reproduciral in bo prilagojen potrebam trga. Le-to pa pomeni opustiti vse dejavnosti oziroma storitve, ki ne prinašajo dohodka. Na kadrovskem področju vodijo skrajno racionalno politiko zaposlovanja, na investicijskem področju vlagajo le v najnujnejša vzdrževalna dela in investicije, ki so nujne za varnost in urejenost prometa. Prizadevali si bodo za večji obseg in kakovost dela, da bo uporabnik zadovoljen s kakovostjo železniških storitev na vseh področjih, kjer so prisotni s svojimi storitvami. S svojim delom bodo poglobili zaupanje celotne družbene skupnosti in si z njeno podporo ustvarili stabilnejše in dolgoročne pogoje poslovanja, ter s tem zagotovili tudi boljši življenjski standard vseh zaposlenih v železniškem gospodarstvu Ljubljana.

Lojze Cepuš

Telovadnica v Narodnem domu je vedno zasedena

POL STOLETJA IŠČEJO NOVI DOM

Preti Partizanu Narodni dom deložacija?

Partizan Narodni dom, ki je že leta 1982 praznoval 120-letnico svojega obstoja, šteje danes 2000 članov. S svojo široko razvejano dejavnostjo pa se vključuje med najuspešnejše telesnovzgojne organizacije.

Najbolj množični so oddelki splošne telesne vzgoje, kjer telovadijo moški in ženski oddelki cicibanov, mlajših in starejših pionirjev, mladincev, članov in starejših članov.

Pri športni gimnastici vadi 43 tekmovalcev v III., II. in I. selekciji. Zaenkrat so to samo fantje-pionirji. Že do leta 1990, bodo iz teh fantov vzgojili mladinsko selekcijo, vsako leto pa približno enako število pionirjev zajeli v I. selekcijo.

V športni ritmični gimnastici, ki je prav gotovo elitna panoga, imajo za zdaj 34 tekmovalk, med njimi Dominiko Kacin in Draženo Naumovsko, ki nezadržno prodirata v sam evropski vrh. Vsako leto pridobijo okrog 10 novih tekmovalk. Do leta 1990 jih bodo imeli, kot računajo, že 73. Množičnost v tej panogi se je močno povečala, ker so uvedli poleg tekmovalne tudi netekmovalno skupino, v kateri vadijo mlade športnice ne kot tekmovalke, ampak iz veselja do te res lepe zvrsti telovadbe. Letos v maju namestavajo organizirati večji mednarodni turnir.

Člani Partizana Narodni dom se rekreativno udeležujejo v odbojki, kjer imajo tri skupine. Ena od njih tekmuje v republiški ligi. Pri mladincih pa imajo državno reprezentanta. Precej množična je tudi košarka. Možnosti za rekreativno udeleževanje so še v streljanju, teku, balinanju, in aerobiki, kjer imajo celo 272 udeleženk.

Na povečanje števila panog zaradi stiske s prostorom sploh ne morejo pomisliti. Njihovi člani že zdaj telovadijo in trenirajo na šestih mestih: v telovadnici Narodnega doma, OŠ Prežihov Voranc, srednji zdravstveni šoli, pedagoški akademiji, srednji pedagoški šoli in rekreacijskem centru Krim.

Narodni dom je vzgojil vrsto vrhunskih športnikov, da ne omenjamo samo Mira Cerarja, Vizjakovo, Majdičevco, sestri Pustišek, Vazzazovo, Gregorko in še mnogo drugih.

Čeprav tako uspešni in množični pa pravzaprav nikdar niso imeli svojih lastnih prostorov. Od svojega rojstnega dne dalje pa vse do leta 1896 so gostovali na raznih koncih Ljubljane. Tega leta pa je bil zgrajen za tiste čase veličastni Narodni dom in društvo je v njem »začasno« došlo telovadnico s pripadajočimi prostori. Po osvoboditvi je Narodni dom prevzela v upravljanje Narodna galerija, ki je s Partizanom sklenila pogodbo o najemu prostorov z upanjem, da se bodo Partizanovci lahko kmalu preselili drugam.

Leta 1932 je stekla široko zastavljena akcija za zidavo lastnega doma. Sklenjeno je bilo, da bo ob 75-letnici društva (1938. leta) položen temeljni kamen novega doma v Tivoliju. V blagajno se je stekal denar, arhitekt Jože Plečnik pa je izdelal načrte za gradnjo doma in ureditev letnega telovadišča. Načrte je prekrizala bližajoča se vojna.

Novi projekti in načrti so bili ponovno pripravljani v letu 1949, pa 1961, vendar do realizacije ni prišlo. Tudi v letih 1978/79, ko je TKS Ljubljana Center razpisala natečaj za gradnjo doma, se zadeva ni premaknila, ker načrt po eni strani ni ustrezal Partizanu, po drugi pa je vmes prišel zakon o prepovedi negospodarskih investicij.

Leta pa so tekla. Pojavil se je nov predlog: Partizan Narodni dom naj se seli v Kolizej. Predlog je naletel pri članih društva na popolnoma odklonilno stališče.

Beli dan je ponovno zagledala ideja o gradnji doma na letnem telovadišču v Tivoliju. Gradbeni odbor društva je do danes vložil v pripravo načrtov preko 2000 prostovoljnih ur dela. Investicija je sicer vključena v srednjeročni razvojni program občine Ljubljana Center in je sestavni del SAS o temeljnih plana TKS občine in mesta. Kako bo pa s financiranjem, pa še ni jasno. Tako zdaj Partizanovci po 120 letih uspešnega in plodnega dela skorajda stojijo pred vprašanjem »biti ali ne biti«.

Poleg tega pa jim je Narodna galerija, ki je tudi utesnjena in želi svoje prostore vendarle dobiti za svojo dejavnost, odgovorila pogodbo o najemu pisarniških prostorov v izmeri 150 m². V oktobru so si prostore ogledali najvišji predstavniki občinskih struktur in ugotovili, da bi se društvena pisarna lahko preselila bodisi v prostor, kjer je zdaj skladišče, ali pa v prostor, ki rabi društvu za shranjevanje arhiva. Oba prostora pa sta za pisarno neprimerna in bi ju bilo potrebno preurediti, za kar pa Partizan nima denarja. Svoje seje, je nadaljnja ugotovitev, bi društvo lahko imelo v prostorih KS Ajdovščina in tretja: na letnem telovadišču zaseda del prostorov Partizana žena bivšega hišnika, za katere preselitev bi bilo potrebno preskrbeti nadomestno stanovanje.

Od tedaj so minili dobri trije meseci. Ugotovitve so zapisane. Partizan in Narodna galerija pa se sprašujeta, kdaj se bo vendarle kaj premaknilo.

TATJANA PUST